

การสร้างความสำเร็จเติบโตทางเศรษฐกิจนับเป็นเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เพื่อยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศให้ดีขึ้น การจะบรรลุเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รัฐบาลดำเนินการผ่านเครื่องมือเชิงนโยบายที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายการเงินและนโยบายการคลัง สำหรับนโยบายการคลัง สามารถแบ่งได้เป็นเครื่องมือด้านรายได้ เครื่องมือด้านรายจ่าย และหนี้สาธารณะ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์บทบาทของภาครัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ พร้อมทั้งทำการศึกษาผลการดำเนินการของภาครัฐบาลที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษรายปีตั้งแต่ในช่วงปี พ.ศ. 2522-2546 สร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงกับกลุ่มของตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย รายได้รวมของรัฐบาล รายจ่ายรวมของรัฐบาล การลงทุนของเอกชน การลงทุนของรัฐบาล การใช้จ่ายในการบริโภคของรัฐบาล รายได้ภาษีทางตรง รายได้ภาษีทางอ้อม และเพิ่มตัวแปร dummy คือ การเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ เพื่อจัดผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์ดังกล่าว วิเคราะห์ในรูปแบบการถดถอยเชิงซ้อนหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (ordinary least squares: OLS)

ผลการศึกษาพบว่า รายจ่ายรวมของรัฐบาล การลงทุนของเอกชน การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของรัฐบาล รายได้ภาษีทางอ้อมและรายได้รวมของรัฐบาล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายได้ภาษีทางตรงมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การลงทุนของรัฐบาลและการเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

Economic growth is one of the important objectives pursued by government to raise the living standard of Thai people. Normally, the government uses monetary and fiscal policy in order to achieve this objective. As for the fiscal policy, its important tools are tax, public expenditure, and public debt.

The objective of this thesis was to study and analyze roles of government sector in the economy as well as impacts of its performance on economic growth of Thailand. Data for the study were annual secondary data from 1979 to 2003. An econometric model was created to study the relations between real GDP and its various determining factors which were total government revenue, total government expenditure, private investment, government investment, government consumption expenditure, revenue from direct tax and revenue from indirect tax. Multiple regression via ordinary least squares technique was used as method of analysis.

The study found that total government expenditure, private investment, government consumption expenditure, revenue from indirect tax, revenue from direct tax, and total government revenue were statistically significant in determining real GDP. Real GDP positively related with total government expenditure, private investment, government consumption expenditure, revenue from indirect tax, and total government revenue but negatively related with revenue from direct tax.